

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
 για μαθητές με απαιτήσεις

30
 ΧΡΟΝΙΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΑΣ

http://www.floropoulos.gr - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
 • ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Σάββατο 30 Μαρτίου 2019

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπέρ Μαντιθέου 18-19.

[18] Τῶν τοίνυν ἄλλων στρατειῶν καὶ φρουρῶν οὐδεμιᾶς ἀπελείφθην πώποτε, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον διατετέλεκα μετὰ τῶν πρώτων μὲν τὰς ἐξόδους ποιούμενος, μετὰ τῶν τελευταίων δὲ ἀναχωρῶν. καίτοι χρῆ τοὺς φιλοτίμως καὶ κοσμίως πολιτευομένους ἐκ τῶν τοιούτων σκοπεῖν, ἀλλ' οὐκ εἶ τις κομᾶ, διὰ τοῦτο μισεῖν· τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα οὔτε τοὺς ιδιώτας οὔτε τὸ κοινὸν τῆς πόλεως βλάπτει, ἐκ δὲ τῶν κινδυνεύειν ἐθελόντων πρὸς τοὺς πολεμίους ἅπαντες ὑμεῖς ὠφελείσθε. [19] ὥστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ᾧ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν· πολλοὶ μὲν γὰρ μικρὸν διαλεγόμενοι καὶ κοσμίως ἀμπεχόμενοι μεγάλων κακῶν αἴτιοι γέγονασιν, ἕτεροι δὲ τῶν τοιούτων ἀμελοῦντες πολλὰ κάγαθὰ ὑμᾶς εἰσιν εἰργασμένοι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1 .Να χαρακτηρίσετε το περιεχόμενο των προτάσεων ως **Σωστό** ή **Λανθασμένο**:

Α. φρουρῶν: πρόκειται για τη φύλαξη φρουριῶν της Αττικής και γενικά οχυρῶν θέσεων.

Β. ὥστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως, ᾧ βουλή, οὔτε φιλεῖν οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν.: Οι βουλευτές πρέπει να λειτουργοῦν συναισθηματικά χωρίς να στηρίζονται στη λογική τους.

Γ. **καίτοι χρῆ... ἐκ τῶν τοιούτων σκοπεῖν**: κατά τον ρήτορα η ἀψογή εκτέλεση των στρατιωτικῶν υποχρεώσεων ἀπὸ τον δοκιμαζόμενο πολίτη προεξοφλεῖ τη φιλοτιμία και κοσμιότητα στη διαχείριση των πολιτικῶν πραγμάτων.

Δ. ἕτεροι : Ο Μαντίθεος αναφέρεται στον εαυτό του.

Ε ᾧ βουλή : Ο Μαντίθεος απευθύνεται στην Εκκλησία του Δήμου..

Μονάδες 10

2. Ποια στοιχεία παραθέτει ο Μαντίθεος για να αποδείξει την καλή στρατιωτική συμπεριφορά του; Με ποιους εκφραστικούς τρόπους ενισχύει την επιχειρηματολογία του;

Μονάδες 10

3. Ποια σημεία του κατηγορητηρίου προσπαθεί να ανασκευάσει στο κείμενο ο Μαντίθεος;

Μονάδες 10

4.α) Να συμπληρώσετε τα κενά επιλέγοντας από τις λέξεις που βρίσκονται στην παρένθεση:

Η ρητορική ως «πειθοῦς δημιουργός», κατά τον(Πλάτωνα,/ Ισοκράτη,/ Πρωταγόρα) ως τεχνική δηλαδή που έχει στόχο να (διδάξει,/πεισει,/αποτρέψει) και να..... (εκθέσει,/ ανακαλύψει,/αποκρύψει) τα «εϊκότα», δηλαδή τα τα (αληθινά,/ συμφέροντα, /αληθοφανή)

β) Να αντιστοιχίσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τα δεδομένα της Β' στήλης.

1.Πρωταγόρας	A. αρνείται να χαρακτηρίσει επιστήμη ή τέχνη τη ρητορική
2. Σικελία	B. επικρίνει τα τεχνάσματα των επαγγελματιών της ρητορικής, τονίζει όμως την παιδευτική αξία της διδασκαλίας της
3.Πλάτων	Γ. «καιρός»
4.Ισοκράτης	Δ. κοιτίδα συστηματικής ρητορικής
5.Αθήνα	Ε. «δισσοί λόγοι»
6. Γοργίας ο Λεοντίνος	Στ. επίκεντρο της συστηματικής ρητορικής

Μονάδες 10

5. α) *κοσμίως, κομᾶ, μισεῖν, ἐπιτηδεύματα, ὠφελειῖσθε*: Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

β) *υπόλοιπο, καθρέφτης, σκέψη, φίλτρο εργάτης*: Να βρείτε στο κείμενο λέξεις ετυμολογικά συγγενείς με τις παραπάνω .

Μονάδες 10

6. Ποια είναι τα κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση του πολίτη σύμφωνα με το πρωτότυπο κείμενο και με το παρακάτω απόσπασμα :

«Μίλησα πολύ για την πολιτεία μας, γιατί θέλησα ν' αποδείξω πως ο δικός μας αγώνας δεν είναι ο ίδιος με τον αγώνα των εχθρών μας που δεν έχουν τίποτε το παρόμοιο με αυτά που ανάφερα, γιατί θέλησα να στηρίξω σε φανερές μαρτυρίες τον έπαινο των γενναίων αυτών. Και είπα τα περισσότερα που είχα να πω, γιατί αυτών που κείτονται εδώ και των ομοίων τους η ανδρεία στόλισε την πολιτεία με όσα εγώ, υμνώντας την, είπα πως έχει. Λίγοι είναι οι Έλληνες που δεν είναι, σαν και τους γενναίους αυτούς, κατώτεροι από τον έπαινο που τους γίνεται. Νομίζω πως ο θάνατός τους και φανέρωσε και απαθανάτισε την ανδρεία τους. Αν σε άλλα φανερωθεί κανείς κάπως κατώτερος, όμως πεθαίνοντας για την πατρίδα αποκτά το δικαίωμα να κρίνεται μόνο για την παλικαριά του. Όλοι μαζί, στην κοινή τους προσπάθεια, ωφέλησαν περισσότερο απ' ό,τι ίσως έβλαψε ο καθένας χωριστά στην ατομική του ζωή. Από τους γενναίους αυτούς κανείς, αν ήταν πλούσιος, δεν δειλίασε για να σωθεί και να εξακολουθήσει να χαίρεται τον πλούτο του, κανείς, αν ήταν φτωχός, δεν προσπάθησε ν' αποφύγει την συμφορά για να έχει την ελπίδα μιας καλύτερης ζωής. Λογαριάζοντας πως ανώτερο απ' όλα είναι να τιμωρήσουν τον εχθρό και πως απ' όλους τους κινδύνους αυτός τον οποίο αντίκριζαν ήταν ο ενδοξότερος, τον αντιμετώπισαν για να εκδικηθούν τους πολεμίους. Μη ξέροντας αν θα επιτύχουν, βασίστηκαν στην ελπίδα, στην μάχη, όμως, απάνω δεν στηρίχθηκαν παρά στον εαυτό τους, για να πολεμήσουν. Προτίμησαν ν' αντισταθούν και να πεθάνουν παρά να δειλιάσουν και να ζήσουν κι απόφυγαν έτσι την ντροπή της καταλαλιάς, θυσιάζοντας την ζωή τους για το έργο που είχαν αναλάβει. Η στιγμή που τους βρήκε το χτύπημα της μοίρας δεν ήταν γι' αυτούς στιγμή φόβου, αλλά δόξας.»

Θουκυδίδης , Ιστορία 2.42.2-4

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφώντος Κύρου Παιδεία 5,5, 44-47

Οι εξηγήσεις που έδωσε ο Κύρος ικανοποίησαν τον Κναζάρη και έτσι οι δύο ηγέτες συμφιλιώθηκαν.

Ἄνδρες φίλοι, ἃ μὲν δὴ πρῶτα ηὐξάμεθα πάρεστι σὺν θεοῖς. Ὅπη γὰρ ἂν πορευώμεθα, κρατοῦμεν τῆς χώρας· καὶ μὲν δὴ τοὺς πολεμίους ὀρῶμεν μειουμένους, ἡμᾶς δὲ αὐτοὺς πλείονας τε καὶ ἰσχυροτέρους γιγνομένους. Εἰ δὲ ἡμῖν ἔτι ἐθελήσειαν οἱ νῦν προσγεγεννημένοι σύμμαχοι παραμεῖναι, πολλῶ ἂν μᾶλλον ἀνύσαι δυναίμεθα καὶ εἴ τι βιάσασθαι καιρὸς καὶ εἴ τι πείσαι δέοι. Ὅπως οὖν τὸ μένειν ὡς πλείστοις συνδοκῇ τῶν συμμάχων, οὐδὲν μᾶλλον τοῦτο ἐμὸν ἔργον ἢ καὶ ὑμέτερον μηχανᾶσθαι, ἀλλ' ὥσπερ καὶ ὅταν μάχεσθαι δέη, ὁ πλείστους χειρῶσάμενος ἀλκιμώτατος δοξάζεται εἶναι, οὕτω καὶ ὅταν πείσαι δέη, ὁ πλείστους ὁμογνώμονας ἡμῖν ποιήσας οὗτος δικαίως ἂν λεκτικώτατός τε καὶ πρακτικώτατος κρίνοιτο ἂν εἶναι.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ἀνύω/ἀνύτω: κατορθώνω, τα καταφέρνω

βιάζομαι τι: εφαρμόζω κάποια βία

χειρῶμαι- χειροῦμαι: κάνω κάποιον υποχείριό μου

δοξάζομαι: θεωρούμαι

A. Να μεταφραστεί το απόσπασμα: “Ἄνδρες φίλοι ... πείσαι δέοι. „

Μονάδες 10

B. Ποιες απόψεις εκφράζει ο Κύρος στους φίλους του σχετικά με την πειθώ προς τους συμμάχους, ώστε να παραμείνουν κοντά τους;

Μονάδες 10

Γ1. Πλείονας, ἰσχυροτέρους, λεκτικώτατος: Να γραφεί η γενική του ενικού και στους τρεις βαθμούς στο αρσενικό γένος.

Μονάδες 5

Γ2. Κρατούμεν: Να γραφεί το β' ενικό όλων των εγκλίσεων του ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται.

παραμείναι: Να γραφεί το γ' ενικό όλων των εγκλίσεων του αορίστου στη φωνή που βρίσκεται.

γιγνομένους: Να γραφεί το γ' πληθυντικό όλων των εγκλίσεων του αορίστου β'.

Μονάδες 5

Δ1. Εἰ δὲ ἡμῖν ἔτι ... δυναίμεθα: Να εντοπιστεί ο υποθετικός λόγος και να αναγνωριστεί (υπόθεση-απόδοση-εἶδος).

Μονάδες 3

Δ2. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι ακόλουθες λέξεις: φίλοι, πρώτα, τῆς χώρας, μειουμένους, τῶν συμμάχων, ἡμῖν, πρακτικώτατος.

Μονάδες 7

Καλή επιτυχία!!!